ПРИЛОЖЕНИЕ 3

НЧ „ИСКРА – 1997“ С. ДОЛЕН

НЧ „Искра-1997” – с. Долен, ул. “Васил Левски” № 1, общ. Златоград, обл. Смолян,
e-mail: iskra_dolen@abv.bg

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА

НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ИСКРА-1997” С. *ДОЛЕН*

ЗА 2023 ГОДИНА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Във връзка със ЗНЧ и ЗЮЛНЦ читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел в агенция на вписванията както следва:

Актуален учредителен акт – от 15.02.2019 година; ЕИК/ПИК 000609760 Решение № Фирмено дело: 536/1997 година.

Последни вписани промени в регистрацията са след Отчетно-изборно събрание на 11.02.2022 година. Представянето на читалището се осъществява заедно и поотделно от Председател – Миглена Емилова Калайджиева и Дичо Самуилов Сапунджиев - секретар. Дата на изтичане на мандата: 11.02.2025 година.

Съгласно ЗНЧ читалището е вписано в Регистъра на народните читалища към министерството на културата под № 2595, последно извършени промени в обстоятелствата са вписани на 23.03.2022 година.

Настоящата годишна програма за развитие на читалищната дейност на „Народно читалище Искра-1997” през 2023 г. е съобразена с изискванията на чл. 26а, ал. 2 от Закона за народните читалища.

Съгласно чл. 2. (1) ЗНЧ, „Народно читалище Искра-1997”, традиционно самоуправляващо се българско културно-просветни сдружения в село Долен, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и регионални възгледи и етническо самосъзнание.

Съгласно чл. 2. (2) НЧ „Искра-1997“ е юридически лица с нестопанска цел.

Изготвянето на Програмата за 2023 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището, като важна обществена институция, реализираща културната идентичност на хората от населеното място, както и да се засили обществената роля като единствен традиционен културен и образователен център.

Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗОБ, общинската културен политика осъществяване на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар.

Изготвянето на Програмата за развитие на читалищната дейност през 2023 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището като важна обществена институция, градяща културната идентичност на населеното място.

Тя обобщава най-важните моменти в работата на читалището, приоритети, цели и задачи, които ще спомогнат за развитието, укрепването и модернизирането му в общодостъпно и желано място за местната общност. Ще се работи за създаване на условия за превръщането на институцията в културен център, утвърждаващ ценностите на гражданското общество.

Целите заложени в Програма за дейност 2023 г., са съобразени съгласно Чл. 3 (1) и (2) ЗНЧ и са насочени да задоволяват потребностите на населението свързани с:

1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност в село Долен;
2. Запазване на обичаите и традициите на населеното място;
3. Разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. Осигуряване на достъп до информация.

За постигане на целите се плануват да се извършват основни дейности като:

1. Уреждане и поддържане на библиотеката след извършен ремонти;
2. Развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. Организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства, концертни чествания и иновативни дейности съобразно променената епидемична среда;
4. Събиране и разпространяване на знания за родния край и включване в национални инициативи по програма „Живи човешки съкровища“

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО

На територията на село Долен функционира само „Народно читалище Искра-1997”.

Читалището има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционната култура и духовни ценности.

1. **Външната среда осигурява следните възможности:**
   1.1.*Културно разнообразие. Сътрудничество с*:
      1.1.1. Министерство на културата;
      1.1.2. Областна администрация Смолян;
      1.1.3. Община Златоград;
      1.1.4. РЕКИЦ ”Читалища”;
      1.1.5. Читалища;
      1.1.6. Граждански сдружения и фондации;
      1.1.7. Сътрудничество на доброволци;
      1.1.8. Участие и работа по проекти, осигуряващи европейско и др. финансиране.
2. **Силни страни на вътрешната среда:**
   2.1.Новоназначени кадри с необходимия образователен ценз.
   2.2.Редовно получаване на полагащата се държавна субсидия.
   2.3.Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност;

3. **Слаби страни:**
   3.1.Територии, засегнати от обезлюдяване.
      3.1.1. Спирала на намаляващото и застаряващо население;
      3.1.2. Свиване на селските райони - показател за по-широка структурна криза на културния, икономически и трудов пазар;
      3.1.3. Периферизацията и задълбочаване недостатъци на селските райони.

3.2. Материална база – Морално изхабено обзавеждане, остаряла компютърна техника, книжния фонд има нужда от прочистване и подновяване.

4. Предизвикателства:

4.1. Как да работим по-добре с изкуствата и културата, за да посрещнем потребностите оскъдното население и по-ниските нива на взаимодействие?

4.2.Как да се включат селските възрастни населения в културни и художествени практики?

III. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

1. Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие;
2. Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;
3. Развитие на професионалните умения и повишаване на квалификацията на работещите в културната институция;
4. Засилване интереса и краеведската дейност на местната общност към културно минало на родния край;
5. Изграждане на реално партньорство с институции за реализиране на цялостната културна политика в село Долен.

IV. РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

1. Закон за народните читалища;
2. Закон за обществените библиотеки;
3. Закон за културното наследство;
4. Закон за меценатството;
5. Закон за закрила и развитие на културата;
6. Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019 г.;
7. Общинска програма за развитие на община Златоград;
8. Документи при Патронаж.

ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА

ПЛАН – ПРОГРАМАТА

I. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Като неразделна част от читалището библиотеката активно участва в организирането на културния живот в селото. Библиотечната дейност е една от дейности за читалището като културна институция. Чрез нея то се включват в националната мрежа от библиотеките у нас.

Работата на библиотеката през 2023 г. ще бъде насочена към:

1. Поддържане на обществена библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване на по-голям брой читатели;
2. Актуализиране на библиотечния фонд на читалищната библиотека, чрез закупуване на нова литература, абонамент, дарение, кандидатстване с проект пред МК и други организации.
3. Изготвяне на библиографски справки по различни теми;

3. **Поддържане и доказани изяви на художествени състави и създаване на нови; ангажирано участие в общинските конкурси, празници и други прояви.**

4. **Специално внимание и подкрепа на младите дарования за включването им в местни творчески инициативи със заинтересовани институции относно, културното възпитание младите хора и стимулиране на творческите им възможности/музика, фолклор, традиционни изкуства, краезнание, литература и други през летните месеци.**

5. **Нови дейности, заложени в програмата на читалището, в т.ч. работа по проекти, осъществено сътрудничество с други културни институции.**
   5.1. Реализиране на представения проект пред МИГ „Кирково – Златоград" за обновяване на кукерските облекла, чанове и носии за част от танцовите състави.
   5.2. Проект от МК по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност" 2022.

6. **Осъвременяване на читалищните дейности и услуги чрез обучение на хората от всички възрасти с цел развитие на гражданското общество. „Читалището – място за учене през целия живот".**

7. **Социална политика на читалището, в т.ч. Работа с хора с увреждания и осигуряване на достъп на тези хора до дейността на читалището, етнически малцинства, работа с различни възрастови групи, развитие на доброволчеството –** *(пр.: Организиране на благотворителни инициативи в подкрепа на хора в нужда).*

8. **Социална политика на читалището, в т.ч. Работа с хора с увреждания и осигуряване на достъп на тези хора до дейността на читалището, етнически малцинства, работа с различни възрастови групи, развитие на доброволчеството** *(предоставяне на книги по дом, при предварителна заявка на страницата на читалището или имейла).*

III. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

1. Планувани заседания на читалищното настоятелство и събрания отчетни/отчетно - изборни/извънредни.
2. Предоставяне на изисквана документация към Регистър на народните читалища в Министерството на културата./ Наредба № 2 от 1 юли 2019 г. за реда за водене на регистъра на народните читалища и на читалищните сдружения.

IV. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА КОМПЮТЪРНИ УСЛУГИ И ИНТЕРНЕТ

НЧ „Искра-1997" село Долен предоставя на своите потребители такъв вид услуги.

Културен календар по месеци и дати за дейността на НЧ„Искра-1997” с. Долен през 2023 година:

м. Януари	
Дата:	***Бележити дати, празници и събития:***
06 /петък/	175 г. от рождението на Христо Ботев – български национален герой, революционер, поет и публицист /1848–1876/.
11 /сряда/	Международен ден на думата „Благодаря“.
13 /петък/	160 години от рождението на Алеко Константинов
18 /сряда/	141 г. от рождението на Алън Милн – английски писател, автор на книгите за Мечо Пух /1882 – 1956/.
м. Февруари	
09 /четвъртък/	Международен ден за безопасен интернет – беседа и презентация.
10 /петък/	Ден на пчеларя.
20, 21,22 и 23 /понеделник, вторник, сряда и четвъртък/	„Малки сръчни ръчички връзват мартенички” – Изработване на мартеници.
24 /петък/	237 г. от рождението на Вилхелм Грим – германски филолог и литератор, автор на приказки и поговорки /1786–1859/. /Братя грим/.
28 /вторник/	116 г. от рождението на Емилиян Станев – български писател /1907–1979/.
м. Март	
01 /сряда/	1 – Отбелязване деня на самодееца. Ден на любителското творчество. 2 – Отбелязване на Баба Марта – подаряване на мартеници на деца от ДГ „Детски свят”.
06 /понеделник/	Отбелязване на 3 март – Урок по родолюбие на тема: ”Моите причини да се гордея ,че съм българин”.
08 /сряда/	Международен ден на жената – „Аз и мама четем заедно“.
22 /сряда/	Посрещане на първа пролет – излет сред природата.
31 /петък/	Празник на буквите – занимания с 1 клас.
м. Април	
02 /неделя/	Международен ден на детската книга. Обявяването му е свързано с родения на тази дата световноизвестен датски писател Х. К. Андерсен /1805 г./.
03 /понеделник/	Маратон на четенето – изработване на постери, „Защо обичам да чета“.
04 /вторник/	Маратон на четенето – Четене с родители „Мама ,татко и Аз заедно четене.
05 /сряда/	Маратон на четенето – рисуване на приказни герои.
06 /четвъртък/	Маратон на четенето – „Моят любим герой”
07 /петък/	Маратон на четенето.
21 /петък/	Добре дошли в библиотеката 1 клас.
27 /четвъртък/	157 г. от рождението на Пенчо Славейков – български поет и преводач /1866-1912/.

м. Май	
01 /понеделник/	Международен ден на труда – предизвикателство, излет, оборка.
06 /петък/	Отбелязване празника на селото и „Гергьовден”.
11 /четвъртък/	Професионален празник на българските библиотекари. Национална библиотечна седмица – „Библиотеката място за учене през целия живот”. Беседа за разпространение на библиотечни знания и запознаване с новите информационни технологии и възможности на читалищните библиотеки.
17 /сряда/	Национален ден на спорта – „Четем и спортуваме“.
24 /сряда/	Отбелязване на 24 май – Ден на славянската писменост, българската просвета и култура- тържество , занимания с ученици.
29 /понеделник/	Маратон на четенето – в училището или в библиотеката.
м. Юни	
01 / четвъртък /	Международен ден за защита на детето.
02 /петък /	Отбелязване на деня на Ботев и на загиналите за свободата и независимостта на България.
05 /понеделник/	„Световния ден за защита на околната среда“.
19 /понеделник/	Ден на бащата – „Аз и татко четем заедно“.
29 /четвъртък/	Ден на занаятите.
м. Юли	
03-06 /понеделник-четвъртък/	Лято в библиотеката – лятна работа с деца в предучилищна възраст.
10-13 /понеделник-четвъртък/	Лято в библиотеката – лятна работа с деца в предучилищна възраст.
17-20 /понеделник-четвъртък/	Лято в библиотеката – лятна работа с деца в предучилищна възраст.
26 /сряда/	Международен ден за борба с наркоманията
м. Август	
01 /вторник/	Конкурс на тема “Ден на градинаря“.
07-10 /понеделник-четвъртък/	Забавно лято /работа с деца/
14-17 /понеделник-четвъртък/	Забавно лято /работа с деца/
21-24 /понеделник-четвъртък/	Забавно лято /работа с деца/

м. Септември	
08 /петък/	Международен ден за ликвидиране на неграмотността.
15 /петък/	Откриване на новата учебна 2021/2022 година. Връчване на поздравителен адрес на ОУ „ Св. Св. Кирил и Методий”.
21 /четвъртък/	Отбелязване на „Световния ден на мира”.
26 /вторник/	137 г. от рождението на Ран Босилек – български писател, поет и преводач /1886-1958/.
29 /петък/	„Европейските дни на наследството”.
м. Октомври	
04 /сряда/	Световен ден за защита на животните – четена на приказки с животни
05 / четвъртък /	Международен ден на учителя – съвместен урок с учители от местното училиище.
19 /четвъртък/	„Ден на благотворителността“ и „Ден на българския лекар“.
23 /понеделник/	103 години от рождението на Джани Родари /1920-1980/ - италиански писател, автор на детска литература.
м. Ноември	
01 /сряда/	Ден на народните будители. Официален празник. литературен кът на известни будители, работа с ученици.
03 /петък/	Ден на българския художник – Конкурс за рисунк на тема: „Моята меятана библиотека“.
09 /четвъртък/	143 г. от рождението на Йордан Йовков /1880-1937/ – български писател и драматург, класик на българската литература.
14 /вторник/	116 г. от рождението на Астрид Линдгрен – шведска детска писателка /1907 – 2002/.
22 /сряда/	110 г. от рождението Асен Босев – български поет и преводач, автор на детско-юношеска литература /1913–1997/.
м. Декември	
06 /сряда/	Запалване на коледната елха и участие на самодейци в празника.
08 /петък/	Четене на коледни приказки.
11-15 /понеделник-петък/	Изработване на коледна украса.
18 /понеделник/	Коледен базар
24-31 /неделя-неделя/	Кукерско шествие.

V. ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

1. Участие в местни, регионални, национални празници и международни фестивали;
2. Участие в Съборът на народното творчество и животновъдството „Рожен“ 2021;
3. Национален фолклорен фестивал за двугласно пеене на народни песни с международно участие в гр. Неделино;
4. Инициатива от международно и национално значение;

5. Участие с проект Мобилност към НФ"Култура", към Министерство на културата;
6. Участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите;
7. Участие в обучения на РЕКИЦ „Читалища";
8. Инициииране на социални дейности с различни възрастови групи , хора с увреждания;
9. Доброволчески инициативи: седмицата на гората- почистване на еко-пътеки и туристически маршрути;
10. Подпомагане на населението при бедствени ситуации и др.

VI. ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА:

1. Брой регистрирани членове, събран членски внос.
2. Брой посетители на предоставяни от читалището услуги;
3. Брой читатели;
4. Брой нови книги и абонамент;
5. Брой предоставени услуги;
6. Брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания;
7. Брой организирани групи и постижения;
8. Брой участия в местни, регионални, национални и международни изяви и конкурси;
9. Награди от участия в конкурси, фестивали и празници;
10. Брой кандидатстване и спечелени и финансирани проекти;
11. Проведени събрания – общи и на настоятелството.
12. Извършена пререгистрация на читалището в определения от ЗНЧ срок.
13. Общ бюджет на читалището за предходната година.

VII. ФИНАНСИРАНЕ

1. Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности съгласно чл.23 (1);
2. Субсидия за дейност от Община Златоград съгласно чл.26а (3) от Закон за Народните Читалища;
3. Собствени средства от регламентирана стопанска дейност и членски внос;
4. Финансиране от спечелени проекти;
5. Дарения;
6. Управленски инициативи.

VIII. СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОТЧЕТ НА ПРОГРАМАТА

Срокът за изпълнение на Програмата е в рамките на бюджетната 2023 година. Съгласно чл. 26 а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2023 г. пред Кмета на община Златоград и Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програматаи за изразходваните от бюджета средства през 2022 г. При отчитане на

дейностите в изпълнение на Програмата ще бъдат отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

IX. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Настоящата едногодишна програма за развитието на Народно читалище „Искра-1997" село Долен е вариант и процес във времето, един от начините, който ще се търси в бъдеще, за да стимулира развитието на общността.

Забележка: *Програмата е отворена за допълнения. Тя визира най-общите положения, залегнали в плановете за работа през предстоящата 2023 година. Промени по програмата се съгласуват с читалищното настоятелство и се представят в община Златоград.*

Изготвил:.
/Дич
Секр